

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний інститут
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
виробничої практики
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА
З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННІ
ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

підготовки бакалавра (на основі ПЗСО)

(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус практики бакалавра «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності серцево-судинної системи» підготовки “бакалавра”, галузі знань — 22 - охорона здоров'я, спеціальності — 227 - фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою - фізична терапія, ерготерапія.

Розробник: Лавринюк Володимир Євгенович, кандидат мед. наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Андрійчук О. Я.

Силабус практики затверджений на засіданні кафедри **фізичної терапії та ерготерапії**

протокол № 3 від 10.10.2022 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

Силабус освітнього компонента перезатверджений на засіданні кафедри **фізичної терапії та ерготерапії**

протокол № 2 від 18.09.2023 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань: 22-Охорона здоров'я	виробнича
Кількість годин/кредитів <u>180/6</u>	Спеціальність: 227- Фізична терапія, ерготерапія	Рік навчання <u>3</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>	Освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія Освітній рівень: Бакалавр на основі ПЗСО	Семестр <u>5</u>
		Самостійна робота - <u>168</u> год.
		Консультації <u>12</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання - українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПП: Лавринюк Володимир Євгенович
Науковий ступінь: кандидат мед. наук
Вчене звання: доцент
Посада: доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Контактна інформація: 0509071115, Lavrinjuk.Vladimir@vnu.edu.ua
Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис практики

1. Анотація. Практика спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема напрацювання практичних навичок в кардіології. Обсяг практики – 6 кредитів ЄКТС. Основні теми: Фізична терапія та ерготерапія при: порушенні діяльності серцево-судинної системи; інфаркті міокарда; хронічних формах ішемічної хвороби серця та серцевій недостатності; артеріальній гіпертензії; кардіохірургії.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів відвідування практики та заліку.

2. Пререквізити. Нормальна анатомія людини (за професійним спрямуванням), Функціональна анатомія, Нормальна фізіологія людини (за професійним спрямуванням), Основи загальної патології, Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії, Основи медичних знань та медична термінологія.

Постреквізити. Терапевтичні вправи; Коригуюча гімнастика, тейпування, постізометрична релаксація; Страхування, переміщення, позиціонування у фізичній терапії та ерготерапії; Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії.

3. Мета і завдання практики.

Метою практики є процес формування у здобувачів знань та навичок по кардіореабілітації, закладання основ розуміння етіології, патогенезу, клінічних проявів і можливих напрямів корекції захворювань серцево-судинної системи, набуття майбутніми спеціалістами – фізичними терапевтами практичних навичок та умінь, які дозволять зорганізувати та провести реабілітаційні заходи при кардіологічних нозологіях.

Основними завданнями проходження практики є:

- сформувані у здобувачів, наукові уявлення про етіологію, патогенез, клінічні прояви захворювань кардіореспіраторної системи,
- навчити здобувачів основ діагностики кардіологічних захворювань,
- вказати на можливості фізичної реабілітації кардіологічних нозологій,
- навчити зорганізувати систему реабілітаційних заходів при кардіореспіраторних порушеннях,
- вміти критично оцінювати медичну інформацію з позицій доказової медицини.

Компетентності

До кінця навчання здобувачі освіти повинні бути компетентними у таких питаннях:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 3 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 4 Здатність працювати в команді.

ЗК 5 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 8 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 3 Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 4 Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 5 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини (в практиці реабілітації потерпілих внаслідок військових дій на сході України, внаслідок отриманих травм у професійному спорті, при патологіях розвитку та генетичних захворюваннях дітей та дорослих)

ФК 6 Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

ФК 7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії

ФК 8 Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії

ФК 9 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 10 Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

ФК 11 Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

ФК 12 Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК 13 Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

ФК 14 Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Програмні результати навчання

1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
9. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.
11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями, в тому числі потерпілих внаслідок військових дій на сході України, внаслідок отриманих травм у професійному спорті, при патологіях розвитку та генетичних захворюваннях дітей та дорослих. Працювати та взаємодіяти у мультидисциплінарній команді.
16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 1) та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію,

поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

IV.

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1.Підготовчий	Дати уявлення про сучасний стан розвитку фізичної терапії та ерготерапії при захворюваннях серцево-судинної системи. Ознайомити з особливостями організаційної структури системи фізичної терапії та ерготерапії в Україні та світі за нозологіями, їх соціально-правовим статусом.
2.Ознайомлювальний	Сформуванню спеціальних знань з фізичної терапії та ерготерапії осіб з хворобами серцево-судинної системи, що застосовуються у відновлювальній терапії, навчити володіти техніками проведення цих заходів.
3.Основний	Ознайомити із сучасними методами комплексної фізичної терапії, ерготерапії та навчити застосовувати їх на практиці. Вивчити правила складання індивідуальних реабілітаційних програм для пацієнтів різних нозологічних груп із захворюваннями серцево-судинної системи.
4.Підсумковий	Опанування практики дасть змогу написати програму фізичної терапії, ерготерапії для осіб з захворюваннями серцево-судинної системи організму. Успішне проходження практики дасть можливість вести відповідну медичну документацію, використовувати сучасні техніки консультування пацієнтів у практиці фахівця з фізичної терапії та ерготерапії з людьми з кардіологічними захворюваннями. Захист практики.

V. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Під час виконання індивідуальних завдань здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, тощо. Індивідуальні завдання здобувачів освіти оцінюються під час захисту практики.

Особливості програм фізичної терапії та ерготерапії при кардіологічних захворюваннях. Міокардит. Метаболічні кардіоміопатії. Гіпертрофічна кардіоміопатія. Вроджені та набуті вади серця. «Опероване серце». Фібриляція передсердь. Брадіаритмії та блокади серця. Патологія аорти. Програма фізичної реабілітації при нейроциркуляторній дистонії. Дієтичні рекомендації. Фізіотерапевтичні заходи. Особливості санаторно-курортної реабілітації. Психологічні аспекти реабілітації.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Засвоєння результатів практики передбачає постійну роботу здобувачів освіти протягом усього терміну практики. Захист практики для всіх здобувачів є обов'язковим. Середовище під час проведення практики є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Усі здобувачі освіти на практиці відповідно до правил техніки безпеки повинні бути вдягненими у спеціалізований одяг працівників охорони здоров'я.

Здобувачі освіти здійснюють попередню підготовку до практики згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_ped%2BМЕД.pdf

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4-бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Здобувачі складають диференційований залік (максимальна кількість балів за проходження та захист практики – 200 балів).

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем освітнього компонента, можливе зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з науково-педагогічним працівником), відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за проходження практики для допуску до захисту практики становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за проходження практики на базі практики для допуску до захисту практики становить 72 бали і включає

теоретичну підготовку (2-5 балів), психолого-педагогічну майстерність (2-5 балів), особистісні характеристики (2-5 балів), навички міжособистісної взаємодії (2-5 балів), оцінювання процесу проходження практики (2-5 балів), оцінювання звітної документації (2-5 балів), оцінювання допоміжної документації (2-5 балів). Під час захисту практики, який включає усне опитування здобувача освіти по всьому змісту роботи під час проходження практики, можна набрати 80 балів.

Оцінювання змісту роботи практики

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: – знання предмету; – володіння теоретичним матеріалом	2-5
2. Психолого-педагогічна майстерність: – педагогічний такт; – комунікабельність; – вміння працювати в команді; – вміння дотримуватись меж професійної компетентності	2-5
3. Особистісні характеристики: – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – повага до пацієнта; – професійна спрямованість	2-5
4. Навички міжособистісної взаємодії: – знання методів вербального та невербального спілкування з пацієнтами у різних станах; – знання методів вербального та невербального спілкування з опікунами, членами сім'ї, близькими пацієнта; – знання методів вербального та невербального спілкування з учасниками процесу фізичної терапії та ерготерапії	2-5
5. Оцінювання процесу проходження практики: – складання програми або елементів програми фізичної терапії та ерготерапії; – формування технічної документації, облікової звітності на базах практики	2-5
6. Оцінювання звітної документації: – уміння скласти індивідуальну програму фізичної терапії; – підбір спеціальних вправ стосовно захворювання; – збір антропометричних показників пацієнта; – уміння скласти індивідуальну програму ерготерапії; – заповнення журналу практики	2-5

7. Оцінювання допоміжної документації : – знання законодавчих та системоутворюючих документів, що регулюють професійну діяльність; – знання законодавчих документів, що стосуються охорони здоров'я та соціального захисту	2-5
8. Захист практики	80
Сума	200

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі проходження практик орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

- 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно виконує той зміст роботи, який оцінюється;
- 4 ("добре") – здобувач добре виконує той зміст роботи, який оцінюється;
- 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував той зміст роботи, який оцінюється;
- 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував той зміст роботи, який оцінюється, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час проходження практики, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Політика щодо академічної доброчесності.

Науково-педагогічний працівник і здобувач освіти мають дотримуватись [ст. 42 Закону України «Про освіту»](#). Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями [Кодексу академічної доброчесності Волинського](#)

При недотриманні здобувачем освіти *Кодексу академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки* https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/, який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання практики не буде відбуватись.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: відвідування практики є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні запізнюватися на практику. За об'єктивних причин проходження практики може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівництвом Університету та базою практики. У разі пропуску практики здобувач освіти зобов'язаний її відпрацювати у повному обсязі за графіком узгодженим з базою практики та керівником практики.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: якщо завдання, які поставлені керівником практики здаються із порушенням термінів без поважних причин, то вони оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні освітнього компонента становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за практику для зарахування освітнього компонента становить 122 бали.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами захисту практики за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) сім пунктів під час проходження практики, які описані вище та 2) захист практики (залік). На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач та знання по всьому змісту роботи під час проходження практики.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	FX	Необхідне перескладання

Питання та завдання на захист практики

Теоретичні знання про епідеміологію нозологічних форм захворювань серцево-судинної системи; знання основних механізмів розвитку кардіологічної патології; клінічні форми та ознаки основних захворювань серцево-судинної системи, клінічні форми та ознаки захворювань, сучасні підходи до профілактики та лікування кардіологічних нозологій.

Вміти визначати клінічний діагноз хворого, охарактеризувати поняття про основні захворювання серцево-судинної системи, розкривати етіопатогенетичні механізми основних кардіологічних захворювань, класифікувати основні захворювання серцево-судинної системи, оцінювати стан хворого, надавати рекомендації з первинної та вторинної профілактики захворювань.

Опанування навичками опитування пацієнта/клієнта при порушенні діяльності серцево-судинної системи.

Обстеження пацієнтів/клієнтів з порушеннями діяльності серцево-судинної системи.

Опанування навичками трактування інформації про наявні у пацієнта/клієнта порушення серцево-судинної за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ)

Вміння використовувати дані реабілітаційного обстеження при складанні індивідуальних програм з фізичної терапії для пацієнтів/клієнтів із порушеннями серцево-судинної системи (встановлювати цілі втручання, розробляти технологію втручання); добирати засоби, методи та форми фізичної терапії з урахуванням особистісних чинників пацієнта/клієнта з порушеннями серцево-судинної системи (терапевтичні вправи; позиціонування; тренування рухових навичок та умінь).

Вміння реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії в пацієнтів/клієнтів при порушенні діяльності серцево-судинної системи.

Вміння прогнозувати результати впровадження програм фізичної терапії в пацієнтів/клієнтів із порушеннями діяльності серцево-судинної системи (цільовий/очікуваний рівень результатів втручання, пріоритетність застосування

заходів фізичної терапії); вміння здійснювати контроль стану пацієнта/клієнта з порушеннями серцево-судинної системи в ході реабілітаційного заняття, аналізувати результати та коректувати хід виконання програм фізичної терапії, діючи у межах затверджених клінічних настанов/протоколів.

VIII. Рекомендована література

Основна література

1. Лавринюк В.Є. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем: методичні рекомендації для проведення лабораторних робіт. Луцьк, 2022. 46 с.
2. Лавринюк В.Є. Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем: конспект лекцій. Луцьк, 2022. 57 с.
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник для фахівців з фізичної реабілітації / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д. В. Вакуленко, Г. В. Кутакова ; за ред. Л.О. Вакуленко. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.
4. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації : навч. посіб. / Д. С. Воропаєв, О. О. Єжова. – Суми, 2019. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/75098>

Додаткова література

1. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. - 379с.
2. Грейда Б.П., Столяр В.А., Валецький Ю.М. Реабілітація хворих засобами лікувальної фізкультури. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2003. – 310с.
3. Крахмалова О.О. Пульмонологічна реабілітація хворих на хронічне обструктивне захворювання легень/ О. О. Крахмалова, Д. М. Калашник, І. В. Талалай // Український пульмонологічний журнал. 2013, № 1.
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – К.: Олімпійська література, 2009. – 474с.
5. Окамото Гері. Основи фізичної реабілітації. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2002. – 325с.
6. Потапова Л. В. Ерготерапія як новий підхід до фізичної реабілітації [Електронний ресурс] / Л. В. Потапова, А. В. Козачок, О. В. Потапова // Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт. – Запоріжжя, 2017. – № 1. – С. 154–160. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_FViS_2017_1_23
7. Рекомендації Європейського товариства з гіпертензії та Європейського кардіологічного товариства з лікування артеріальної гіпертензії (2018р.).
8. Рекомендації Української асоціації кардіологів з профілактики та лікування хронічної серцевої недостатності (2016р.).
9. Рекомендації Європейського кардіологічного товариства з хронічних коронарних синдромів (2019р.).
10. Рекомендації Європейського кардіологічного товариства з гострого

коронарного синдрому 2017р.).

11. Рекомендації Європейського кардіологічного товариства з ураження периферичних артерій, 2018р.
12. Самохін М. К. Трудотерапія як засіб соціальної реабілітації людини [Електронний ресурс] / М. К. Самохін // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 54. – С. 221–227. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2017_54_31
13. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В.М.Сокрута. - Краматорськ: Каштан, 2019. - 480 с.
14. Швесткова О. Ерготерапія: підручник / Швесткова Ольга, Свєцен Катержина та ін. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.
15. Швесткова О. Фізична терапія: підручник / Швесткова Ольга, Сладкова Петра та ін. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.
16. Шютт А., Болотова Е.В., Халле М. Роль физической нагрузки во вторичной профилактике ишемической болезни сердца // Кардиология. – 2005. - № 7. – С. 83 – 86.

Інтернет-ресурс

1. <http://www.booksmed.com>
2. <http://www.cochrane.org/>
3. <http://ukrcardio.org/>
4. <http://www.consilium-medicum.com.ua/cm/>
5. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/advanced>
6. <http://www.strazhesko.org.ua/advice>
7. <http://www.who.ch>
8. <http://www.nlm.nih.gov>
9. <http://healthgate.com>,
10. <http://www.kfinder.com>
11. <http://php.silverplatter.com>
12. <http://www.accesspub.com>
13. <http://BioMedNet.com>
14. <http://www.healthweb.org>
15. <http://www.pslgroup.com>
16. <http://www.healthgate.com>
17. <http://www.mdconsult.com>
18. www.rmj.net
19. <http://www.riada.kiev.ua/>
20. <http://imedic.kiev.ua/lechebnyj-massaz>

